

LABORATOR 7: GRUPAREA DATELOR

OPERATORII ROLLUP ȘI CUBE

În clauza *GROUP BY* a unei cereri se pot utiliza operatorii *ROLLUP* și *CUBE*. Acești operatori sunt disponibili începând cu versiunea *Oracle8i*.

Operatorul *ROLLUP*

Acest operator furnizează valori agregat și superagregat corespunzătoare expresiilor din clauza *GROUP BY*. Operatorul *ROLLUP* poate fi folosit pentru extragerea de statistici și informații totalizatoare din mulțimile rezultate. Acest operator poate fi util la generarea de rapoarte, diagrame și grafice.

Operatorul *ROLLUP* creează grupări prin deplasarea într-o singură direcție, de la dreapta la stânga, de-a lungul listei de coloane specificate în clauza *GROUP BY*. Apoi, se aplică funcția agregat acestor grupări. Dacă sunt specificate n expresii în operatorul *ROLLUP*, numărul de grupări generate va fi $n + 1$. Liniile care se bazează pe valoarea primelor n expresii se numesc linii obișnuite, iar celelalte se numesc linii superagregat.

Dacă în clauza *GROUP BY* sunt specificate n coloane, pentru a produce subtotaluri fără operatorul *ROLLUP* ar fi necesare $n + 1$ instrucțiuni *SELECT* conectate prin *UNION ALL*. Aceasta ar face execuția cererii inefficientă pentru că fiecare instrucțiune *SELECT* determină accesarea tabelului. Operatorul *ROLLUP* determină rezultatele efectuând un singur acces la tabel și este util atunci când sunt implicate multe coloane în producerea subtotalurilor.

Așadar ***GROUP BY ROLLUP*** (*expr_1*, *expr_2*, ..., *expr_n*) generează ***n+1 tipuri de linii***, corespunzătoare următoarelor grupări:

- *GROUP BY* (*expr_1*, *expr_2*, ..., *expr_n-1*, *expr_n*)
- *GROUP BY* (*expr_1*, *expr_2*, ..., *expr_n-1*)
- ...
- *GROUP BY* (*expr_1*, *expr_2*)
- *GROUP BY* (*expr_1*)
- *GROUP BY* () – corespunzător absenței clauzei *GROUP BY* și deci, calculului funcțiilor grup din cerere pentru întreg tabelul.

Exemplul 1: Pentru fiecare departament având codul < 50 , să se afișeze media salariilor angajaților cu același *JOB_ID*, media salariilor pe departament, media salariilor pentru toți angajații.

```
SELECT department_id, job_id, AVG(salary)
FROM employees
WHERE department_id <= 50
GROUP BY ROLLUP (department_id, job_id);
```

DEPARTMENT_ID	JOB_ID	AVG(SALARY)
10	AD_ASST	4400
10		4400
20	MK_MAN	13000
20	MK_REP	6000
20		9500
30	PU_CLERK	2780
30	PU_MAN	11000
30		4150
40	HR_REP	6500
40		6500
50	SH_CLERK	3215
50	ST_CLERK	2785
50	ST_MAN	7280
50		3475.55556
		3840

În rezultatul prezentat anterior se pot distinge 3 tipuri de linii.

- Prima linie afișează media salariilor din departamentul 10 pentru angajații care sunt "AD_ASST".
- A doua linie afișează media salariilor din departamentul 10. Coloana *JOB_ID* este *NULL*.
- Ultima linie afișează media tuturor salariaților. Coloanele *DEPARTMENT_ID*, *JOB_ID* sunt completate cu valoarea *NULL*.

Operatorul *CUBE*

Operatorul *CUBE* grupează liniile selectate pe baza valorilor tuturor combinațiilor posibile ale expresiilor specificate și returnează câte o linie totalizatoare pentru fiecare grup. Acest operator este folosit pentru a produce mulțimi de rezultate care sunt utilizate în rapoarte. În vreme ce *ROLLUP* produce subtotalurile doar pentru o parte dintre combinațiile posibile, operatorul *CUBE* produce subtotaluri pentru toate combinațiile posibile de grupări specificate în clauza *GROUP BY*, precum și un total general.

Dacă există n coloane sau expresii în clauza *GROUP BY*, vor exista 2^n combinații posibile superagregat. Din punct de vedere matematic, aceste combinații formează un cub n -dimensional, de aici provenind numele operatorului. Pentru producerea de subtotaluri fără ajutorul operatorului *CUBE* ar fi necesare 2^n instrucțiuni *SELECT* conectate prin *UNION ALL*.

Exemplul 2: Să se afișeze mediia salariilor angajaților pe departamente, pe job-uri, în cadrul departamentului pe job-uri, media salariilor tuturor angajaților.

```
SELECT department_id, job_id, AVG(salary)
FROM employees
WHERE department_id <= 50
GROUP BY CUBE (department_id, job_id)
```

Apar în plus linii în care *department_id* este *NULL* care afișează media salariilor pentru angajații cu un anumit *job_id*

Pentru determinarea modului în care a fost obținută o valoare totalizatoare cu *ROLLUP* sau *CUBE*, se utilizează funcția: **GROUPING**(expresie)

Aceasta întoarce:

- valoarea 0, dacă expresia a fost utilizată pentru calculul valorii agregat
- valoarea 1, dacă expresia nu a fost utilizată.

Exemplul 3:

```
SELECT department_id, job_id, AVG(salary) medie,
GROUPING(department_id) dn, GROUPING(job_id) jid
FROM employees
GROUP BY ROLLUP(department_id, job_id);
```

DEPARTMENT_ID	JOB_ID	MEDIE	DN	JID
90	AD_VP	17000	0	0
90		19333.3333	0	1
100	FI_ACCOUNT	7920	0	0
100	FI_MGR	12000	0	0
100		8600	0	1
110	AC_ACCOUNT	8300	0	0
110	AC_MGR	12000	0	0
110		10150	0	1
	SA_REP	7000	0	0
		7000	0	1
		6461.68224	1	1

Ultimele 3 linii au coloanele DN, JID completate cu 0 0, 0 1 respectiv 1 1 deoarece se ia în calcul grupul angajaților care au completat department_id cu *NULL*

Dacă se dorește obținerea numai a anumitor grupări superagregat, acestea pot fi precizate prin intermediul clauzei :

GROUPING SETS ((expr_11, expr_12, ..., expr_1n), (expr_21, expr_22, ...expr_2m), ...)

Exemplul 4: Să se afișeze suma salariilor pentru

- fiecare departament și, în cadrul său, pentru fiecare job_id
- pentru tot tabelul.

```
SELECT department_id, job_id, AVG(salary) medie,
GROUPING(department_id) dn, GROUPING(job_id) jid
FROM employees
GROUP BY GROUPING SETS((department_id, job_id),())
```

Exercițiul 5: a) Să se afișeze numele departamentelor, titlurile job-urilor si valoarea medie a salariilor, pentru:

- fiecare departament și, în cadrul său pentru fiecare job;
- fiecare departament (indiferent de job);
- întreg tabelul.

b) Analog cu a), afișând și o coloană care arată intervenția coloanelor *department_name*, *job_title*, în obținerea rezultatului. În această coloană se vor afișa textele: “media pe departament”, “media pe departament si job”, “”media pentru toti angajatii””.

Exercițiul 6: Să se afișeze numele departamentelor, titlurile job-urilor și valoarea medie a salariilor, pentru:

- fiecare departament și, în cadrul său pentru fiecare job;
- fiecare departament (indiferent de job);
- fiecare job(indiferent de departament)
- întreg tabelul.

Exercițiul 7: Să se afișeze numele departamentelor, numele job-urilor, codurile managerilor, maximul și suma salariilor pentru:

- fiecare departament și, în cadrul său, fiecare job;
- fiecare job și, în cadrul său, pentru fiecare manager;
- întreg tabelul.

Exercițiul 8: Afișați primele trei departamente în funcție de numărul de angajați pe care îi are în subordine directă șeful de departament.

Pentru fiecare departament din lista se cer: numele, numărul de angajați subordonați managerului de departament, media salariilor din acel departament.

Exercițiul 9: Afișați pentru fiecare angajat câte zile a lucrat în fiecare oras.

Exercițiul 10: Afișați media salariilor pentru toți salariații care

- au același număr de superiori ierarhici;
- pentru toți salariații care au același număr de superiori ierarhici și care lucrează în același departament.

INSTRUCȚIUNEA CASE

Exercițiul 11: Afișați denumirile joburilor și o coloană denumită statistică ce va conține:

- media generală a salariilor, pentru job-ul având salariul maxim;
- media generală a salariilor, pentru job-ul având salariul minim;
- salariul minim, pentru fiecare din celelalte job-uri;
- salariul minim posibil pentru joburile care nu sunt încă ocupate de un angajat.

Includeți în coloană un string care să precizeze semnificația (de exemplu, 'media_min: 5000')

Exercițiul 12: Afișați pentru fiecare manager numele sau, numărul de angajați din subordine (directă sau indirectă) și diferența dintre cel mai mare comision al unui subordonat și comisionul sau.